

Kleiklooster als gastvrij buurthuis

Het geloof handen en voeten geven, dat is wat Johannes van den Akker, abt en medeoprichter van het Kleiklooster in de Amsterdamse Bijlmer, dreef om zijn verlangen naar 'gastvrijheid in de praktijk' uit te werken tot een leefgemeenschap met opvangplekken voor mensen in nood. Hij vertelde erover tijdens de lezing op zaterdag 16 november in de kerk van Jorwert, op uitnodiging van Kloostergemeente Nijkleaster.

Het Kleiklooster is gevestigd in de gerenoveerde flat Kleiburg, een van de laatst overgebleven honingraatsflats in de Bijlmer, met circa 500 woningen met ongeveer 1200 bewoners. "Een groter contrast met ons klooster Westerhûs, midden op het Friese platteland is niet denkbaar", aldus dagvoorzitter Sietske Visser van Nijkleaster.

De flat werd gered van de sloop door het complex als klusflat aan te bieden. Daarbij bestond de mogelijkheid om meerdere van deze kluswoningen te kopen en die te combineren en naar eigen inzicht te renoveren. Voor Johannes van den Akker en zijn vrouw de uitgelezen kans om in deze flat, waar mensen tamelijk anoniem wonen achter de gesloten deuren in de vele portieken, een 'buurthuisachtig' onderkomen te bouwen en er samen met anderen te wonen. Waar wonen in een leefgemeenschap en samen het geloof beleven zouden samenkomen met het bieden van gastvrijheid voor buurtbewoners en tijdelijke opvang voor mensen in nood. "Mijn vrouw en ik hadden behoefte om ons geloof niet alleen voor onszelf te houden, als levensbeschouwing, maar het ook praktisch uit te dragen, eigenlijk zoals in Mattheüs 25 wordt genoemd. Handen en voeten geven aan het geloof in deze buurt waar allerlei problemen spelen. Alleen, vanuit je eigen huis, is dat lastig, vandaar dat we op zoek gingen naar mensen die dit ook graag wilden: gastvrijheid bieden, in een leefgemeenschap wonen en delend leven, waar je mensen uit de buurt kunt helpen, met koffie en een gesprek of belastingpapieren invullen."

T-vorm

En dat is gelukt. In 2013 trad Van den Akker met zijn initiatief naar buiten en in 2015 ging de deur van het Kleiklooster open. Het geheel is gemaakt in een T-vorm met op de begane grond de ingang, op de eerste etage de kapel en gezamenlijke woonkamer en keuken, en op de tweede verdieping het woongedeelte: vijf woningen voor de vijf huishoudens die de leefgemeenschap telt, in totaal zeven volwassenen en zeven kinderen, met in het midden drie gastenverblijven voor maximaal drie moeders met kinderen. "Die zijn altijd vol, voor mensen vanuit de officiële opvang, noodopvang en mensen die buiten het systeem vallen. De nood is hoog", aldus Van den Akker.

Gezamenlijk leven

De kloosterlingen treffen elkaar 's avonds bij het avondgebed in de kapel en op woensdagavond bij de gezamenlijke maaltijd waarbij ook de tijdelijke medebewoners en mensen van buiten welkom zijn. Daarnaast worden er regelmatig activiteiten voor de buurt georganiseerd zoals verdiepende boek- en filmavonden, koffie en kledingreparatie, en een ruilmiddag voor spelletjes en om samen spelletjes te spelen. "Dit is wat we als bewoners met elkaar doen. Zo kunnen we het in onze eigen gezinssituaties goed volhouden."

Overdag zien de kloosterlingen elkaar niet veel. "We hebben allemaal een baan buiten de deur en op zondag gaan we allemaal naar onze eigen kerken. We hebben elkaar gevonden in een gezamenlijk manier van leven. We vormen een christelijke leefgemeenschap, hebben ons gecommitteerd aan de plek en bieden gastvrijheid aan mensen in nood." En de kloosterlingen bieden gastvrijheid aan elkaar, want de balkondeuren van hun woningen staan altijd voor elkaar open. "We hebben de schotjes tussen de balkons weggehaald, zodat we nu een gezamenlijke gang hebben van zo'n zestig meter, onze kloostergang."

Ingewikkeld

Hoe leven met elkaar vindt hij fijn, maar “het is niet altijd een feestje. Soms is er gewoon gedoe. Of komt er een andere kloosterling binnen vallen om een fles cola terwijl jij net een van je kinderen boos toespreekt, dan is het niet fijn.”

En soms is het ingewikkeld. “We zijn een gekke groep met elkaar. Geen vrienden en geen familie, wel kloosterlingen die elkaar meer zien dan de eigen familie en vrienden, en samen ook meer delen. Ook is alles zichtbaar, we zijn allemaal spiegels. Een van de kinderen hier zei: Ik dacht dat ik de hele wereld liefhad, totdat ik in een gemeenschap ging wonen.”

Om het met elkaar uit te kunnen houden hebben ze elke maand een groepsgesprek met een coach. “Wat speelt er? Hoe gaan we met elkaar om? Wie zijn we, wat zijn onze individuele gebruiksaanwijzingen? Dat soort zaken.”

Toch werkt het niet altijd. “Eén gezin heeft ons verlaten, vooral vanwege botsende karakters. Soms is dat niet te fixen. Dat doet pijn. Het had ook te maken met mijn eigen karakter.”

Het leven in een gemeenschap heeft de abt geleerd rekening te houden met de gevoelens van anderen en tegelijkertijd zijn eigen gevoelens niet weg te stoppen, maar er open over te zijn. “Hoe open en gastvrij je naar elkaar bent speelt door in je gastvrijheid naar buiten. Ik heb ik mezelf beter leren kennen en dat helpt om beter met anderen in verbinding te komen.”

Van den Akker begon zijn verhaal met te zeggen dat hij niet vaak voor groepen spreekt, maar voor een bevriend klooster graag een uitzondering maakt. “Ik kom hier graag vertellen waar ik blij van word.” En daarmee eindigt hij zijn verhaal ook. Zijn idealen zijn gerealiseerd, het maakt hem een gelukkig mens, zo zegt hij. “Ik ben heel blij met de plek waar ik woon, waar ik me thuis voel en senang. Dat we elke avond naar de kapel gaan en de kaars aansteken en zo verbonden blijven met God en met de wereld om ons heen. Dat we opvangplekken hebben voor mensen in nood. En fijn dat m’n kinderen dat ook zien. Niet dat ze tijdens de gezamenlijke maaltijd op woensdag in gesprek gaan als er weer eens iemand van buiten naast hen komt zitten, maar ze maken het wel mee.” En het mooie van het klooster-zijn is dat het geen tijdelijk project is. “Het is bedacht zonder einddatum, het is er langer dan jijzelf er bent. Het idee dat het dan niet stopt, dat relativeert ook. Het is minder afhankelijk van één persoon en het geeft meer tijd; er lukt minder dan gehoopt, maar je kunt het de tijd geven, er komt vanzelf een geschikt moment.”

Tot slot, de wens waarmee Sietske Visser de middag afsluit:

Onze wens voor jou voor onderweg

*Kracht en wijsheid
en warmte, vooral warmte
die de kou en regen verdrijven
en weidse uitzichten
en mooie inzichten
nabijheid en vriendschap
en stilte, zuivere stilte
waarin een Stem is te verstaan die zegt
Ik zal er zijn
ook voor jou.*

(vrij naar Aukje Wijma)